1983:

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ «ΚΛΕΙΣΤΟ» ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΟΥ ΠΡΟΩΘΕΙ Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Ἡ ἑλληνικὴ ζωὴ διολισθαίνει πρὸς ἕνα βάρβαρο κρατικισμὸ

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ, ΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ, ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ ΘΑ ΕΛΕΓΧΟΝΤΑΙ ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΑΠΟ ΜΙΑ ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ

Στὸν χρόνο ποὺ ἔκλεισε χθές, ἡ ἑλληνικὴ οἰκονομία ἀσφαλῶς δὲν εὐτύχησε σὲ ἐπιδόσεις. Παραγωγή, ἀπασχόληση καὶ εἰσόδημα, οἱ τρεῖς δηλαδὴ βασικοὶ δεῖκτες ποὺ μετροῦν τὴν εὐημερία ἑνὸς λαοῦ, παρέμειναν στάσιμοι ἢ ἀρνητικοὶ καὶ θετικοὶ ὑπῆρξαν μόνο οἱ δεῖκτες τοῦ πληθωρισμοῦ καὶ τῆς ὑπερχρέωσης στὸ ἐξωτερικὸ τῆς οἰκονομίας! Ἡ κυβέρνηση, ὅμως, τοῦ ΠΑΣΟΚ, βαδίζοντας στὸν τρίτο χρόνο τῆς θητείας της, δὲν δείχνει καθόλου ἀνησυχία. Ἀντίθετα, παρουσιάζεται ὅτι πραγματοποιεῖ θε-

ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

ρικὸ ἔργο, ἀφοῦ ἀλλάζει τὶς δομὲς τῆς οἰκονομίας καὶ δημιουργεῖ ἔτσι τὶς προϋποθέσεις γιὰ ἕνα οὐσιαστικὸ ξεκίνημα πολυδιάστατης ἀνάπτυξης. Καὶ ὅπως ἔτσι συμβαίνει! Μέσα σὲ συνθῆκες κατολίσθησης τῆς οἰκονομίας συντελοῦνται γοργὲς ποιοτικὲς ἀλλαγὲς στὶς παραγωγικὲς σχέσεις. Ὁ κρατικὸς τομέας διευρύνεται σταθερά, ἐνῶ ὁ ἰδιωτικὸς τομέας συρρικνώνεται, καθὼς μεγάλες ἐπιχειρήσεις, ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλη, περιέρχονται ὑπὸ κρατικὸ ἔλεγχο, εἴτε ἄμεσα μὲ τὴν μορφὴ τῆς κοινωνικοποίησης, εἴτε ἔμμεσα μὲ τὴν μετοχοποίηση τῶν χρεῶν τους ὑπὲρ τῶν κρατικῶν τραπεζῶν. Ταυτόχρονα ἡ οἰκονομικὴ κρίση ἀφανίζει κυριολεκτικὰ τὶς μικρομεσαῖες ἐπιχειρήσεις. Μέσα στὰ δύο τελευταῖα χρόνια πτώχευσαν 83.000 βιοτεχνικὲς καὶ ἐμπορικὲς ἐπιχειρήσεις.

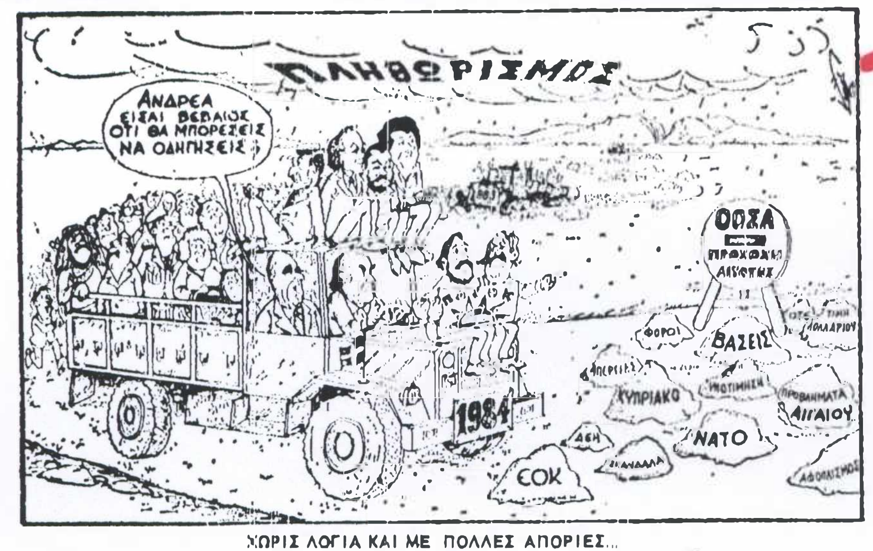

ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕ ΠΟΛΛΕΣ ΑΠΟΡΙΕΣ...

(Τῆς Βάσως Χρυσικάκη)

Οἱ ποιοτικὲς μεταβολὲς στὴν δομὴ τῆς οἰκονομίας ἔχουν ἀναμφισβήτητα πολὺ μεγαλύτερη σημασία ἀπὸ τὶς μακροοικονομικὲς ἐξελίξεις στὰ βασικὰ οἰκονομικὰ μεγέθη, διότι πρόκειται γιὰ διαρθρωτικὲς ἀλλαγές, ἐνῶ οἱ δεύτερες εἶναι συγκυριακῆς μορφῆς. Οἱ μεταβολὲς αὐτὲς ἀφοροῦν σὲ τελευταία ἀνάλυση ἀνατροπὴ τῶν σημερινῶν σχέσεων ἰδιοκτησίας πάνω στὶς ὁποῖες ὅμως ἔχει στηριχθεῖ ἕνα καθεστὼς ἐλεύθερης οἰκονομίας, ποὺ, παρὰ τὶς ἀτέλειες καὶ ἀντιφάσεις του, εἶναι αὐτὸ ποὺ ἐξασφάλισε τὶς μεταπολεμικὲς θεαματικὲς ἐπιτεύξεις στὴν οἰκονομικὴ ἀνάπτυξη καὶ τὸ βιοτικὸ ἐπίπεδο τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Μὲ τὸν συστηματικὸ διωγμὸ τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας, μὲ τὴν διαβολὴ καὶ τὴν ὑπονόμευση τῆς ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως, εἶναι βέβαιο ὅτι βαδίζουμε πλέον πρὸς ἕνα κοινωνικὰ κλειστὸ σύστημα, ὅπου, ὄχι μόνο ἡ οἰκονομικὴ δραστηριότητα, ἀλλὰ καὶ οἱ κοινωνικὲς καὶ πολιτικὲς ἐλευθερίες θὰ ἐλέγχονται κεντρικὰ ἀπὸ μιὰ κρατικὴ ἐξουσία καὶ διοίκηση, ἡ ὁποία καθημερινὰ κομματικοποιεῖται.

Ἡ οἰκονομικὴ καὶ κοινωνικὴ ὀλισθοδρόμηση πρὸς ἕναν βάρβαρο κρατικισμὸ συντελεῖται μέσα σὲ συνθῆκες θόλωσης τῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς, καθὼς ἡ κυβέρνηση ἀσκεῖ αὐταρχικὰ τὴν ἐξουσία της, ἔχοντας [illegible] μὲ τὶς κοινωνικὲς τάξεις, ἐνῶ ὅλος ὁ προπαγανδιστικὸς μηχανισμός της, ἀλλὰ καὶ τὰ μέσα μαζικῆς ἐνημέρωσης, ἐπιδίδονται συστηματικὰ στὴ συκοφάντηση τῶν ἀρχῶν τῆς ἐλεύθερης οἰκονομίας καὶ τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας. Ἡ διαβολὴ αὐτὴ ἀξιοποιώντας συχνά, τὰ ὄχι, δυστυχῶς, καὶ λίγα κρούσματα κερδοσκοπικῆς ἀσυδοσίας ἐπιχειρηματιῶν, ἔχει ἀποδειχθεῖ ἀποτελεσματικὴ καὶ ἐπηρεάζει πολὺ τὰ πιὸ σημαντικὰ τμήματα τῆς κοινῆς γνώμης, ἡ ὁποία, δυστυχῶς, ἐπιδεικνύει μιὰ ἔντονη καχυποψία ἀπέναντι στὸν ἐπώνυμο ἰδιώτη καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ μιὰ παράλογη ἐμπιστοσύνη στὸν ἀνώνυμο γραφειοκράτη.

ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ

Τὸ 1983 εἶχε προαναγγελθεῖ ὅτι θὰ ἦταν τὸ ἔτος τῶν ἐπενδύσεων, μετὰ τὸ 1982 ποὺ ἦταν τὸ ἔτος τῶν παροχῶν. Οἱ μῆνες πέρασαν, ὅμως, καὶ παρὰ τὶς πανηγυρικὲς ἐξαγγελίες ἐπενδύσεις δὲν ἐμφανίζονται. Οὔτε ἀπὸ πλευρᾶς ἰδιωτῶν, ἀλλὰ οὔτε καὶ ἀπὸ τὸ κράτος. Ἀπὸ τὰ ἑπτὰ βιομηχανικὰ συγκροτήματα, τὴν κατασκευὴ τῶν ὁποίων ἀνακοίνωσε τὸν Νοέμβριο τοῦ 1982 ὁ σημερινὸς ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, δὲν ἔχει ξεκινήσει μέχρι σήμερα οὔτε ἕνα. Γιατί κατηγοροῦνται οἱ ἰδιῶτες γιὰ ἐπενδυτικὴ ἀποχὴ ὅταν τὸ ἴδιο τὸ κράτος κάνει τὸ ἴδιο;

Ἔτσι, ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ 1983, τὸ ἔτος μετονομάσθηκε σὲ χρονιὰ θεσμικῶν ἀλλαγῶν. Ἡ δεύτερη ὀνομασία ἦταν ἀσφαλῶς πιὸ ταιριασμένη. Μὲ τὸ περίφημο Πενταετὲς Πρόγραμμα καὶ μὲ τοὺς νόμους γιὰ τὰ Ἐποπτικὰ Συμβούλια καὶ τὶς προβληματικὲς ἐπιχειρήσεις, θεσμοθετήθηκαν τὰ πλαίσια γιὰ τὴν βαθμιαία ὑποταγὴ τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας στὸ κράτος, γιὰ τὴν δημοσιοποίηση τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας καὶ τὸν εὐνουχισμὸ τοῦ ἰδιωτικοῦ τομέα στὴν ἀδύναμο καὶ ἐξαρτημένη γωνία τῶν μικρομεσαίων ἐπιχειρήσεων.

Πράγματι, ποιὰ εἶναι ἡ ἰδεολογία τῶν συντακτῶν τοῦ Πενταετοῦς; Ἕνας περίεργος ἐκλεκτικισμὸς ποὺ συνενώνει [illegible] σοσιαλιστικὲς θεωρίες μὲ τὸν ἀραβικὸ κρατισμό, τὴν γιουγκοσλαβικὴ αὐτοδιαχείριση ἀλλὰ καὶ τὸν κρατικὸ συγκεντρωτισμὸ τῆς προπολεμικῆς Ἰταλίας καὶ Ἰαπωνίας, ὅπου ἡ ἰδιωτικὴ ἐπιχειρηματικὴ δραστηριότητα κατευθυνόταν ἀπὸ πανίσχυρη κρατικὴ γραφειοκρατία. Ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία κινεῖται μὲ τὴν μηχανικὴ τοῦ κέρδους, ἀποφαίνονται οἱ συντάκτες τοῦ Πενταετοῦς. Σήμερα, λοιπόν, ποὺ ὁ μηχανισμὸς αὐτὸς δὲν ἀποδίδει λόγω οἰκονομικῆς κρίσης, δὲν ἐξασφαλίζονται οὔτε ἐπενδύσεις, οὔτε ὀρθὴ κατανομὴ τῶν πόρων, οὔτε ἀνάπτυξη.

«Τὸ κράτος, λοιπὸν — ὅπως τόνισε καὶ ὁ κ. Α. Παπανδρέου, μιλώντας στὶς 10 Σεπτεμβρίου στὴν Ἔκθεση Θεσσαλονίκης — ὀφείλει νὰ ἐνεργοποιηθεῖ, τόσο γιὰ τὴν ὑπέρβαση μιᾶς ἀποτελεσματικῆς βιομηχανικῆς πολιτικῆς ὅσο καὶ γιὰ τὴν ἀνάληψη, μέσω ἐξειδικευμένων ἀναπτυξιακῶν φορέων, ἐπενδυτικῆς δραστηριότητας. Ὁ ρόλος τοῦ κράτους δὲν μπορεῖ νὰ περιορισθεῖ μόνο στὴ δημιουργία τῆς ἀναγκαίας οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς ὑποδομῆς. Πρέπει νὰ ἐπεκταθεῖ καὶ σὲ ἐπενδύσεις, σὲ ἄμεσα παραγωγικοὺς τομεῖς, ποὺ ἔχουν στρατηγικὴ σημασία γιὰ τὴν ἐκβιομηχάνιση τῆς χώρας, ἢ σὲ κλάδους ποὺ διαπιστώνεται ἀνεπάρκεια ἰδιωτικῶν ἐπενδύσεων, γιατὶ οἱ ἰδιῶτες ἐπιχειρηματίες δὲν μποροῦν ἢ διστάζουν νὰ ἀναλάβουν ἐπιχειρηματικοὺς κινδύνους. Ἡ κυβέρνηση, ἐξάλλου, πηγαίνει καὶ στὴν προώθηση νέων φορέων καὶ μορφῶν ἐπιχειρηματικῆς δραστηριότητας. Ἐπιχειρήσεις λαϊκῆς βάσεως. Ἐπιχειρήσεις ποὺ θὰ ἐλέγχονται ἀπὸ τὴν τοπικὴ αὐτοδιοίκηση. Συνδιαχειριζόμενες ἐπιχειρήσεις. Ἀγροτοβιομηχανικοὺς συνεταιρισμούς».

ΚΡΑΤΙΚΗ ΔΙΕΙΣΔΥΣΗ

Κάτω ἀπὸ τὸ θεωρητικὸ αὐτὸ σχῆμα συγκαλύπτεται μιὰ πρακτικὴ συνεχοῦς διεύρυνσης τοῦ ρόλου τοῦ κράτους στὴν οἰκονομία. Οἱ δαπάνες τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ κάλυπταν τὸ 1981 τὸ 37,4ο)ο τοῦ Ἀκαθάριστου Ἐγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ), ἐνῶ σήμερα φθάνουν τὸ 41ο)ο. Παράλληλα ὁ κ. Α. Παπανδρέου εἶχε ἐπισημάνει καὶ ἐπικρίνει πολὺ σωστὰ τὴν ὑπερμεγέθυνση τοῦ δημοσίου τομέα, ὁ ὁποῖος ἐλέγχει σχεδὸν τὸ 50ο)ο τοῦ ΑΕΠ. Σήμερα ὅμως τὸ ποσοστὸ αὐτὸ ξεπερνᾶ τὸ 60ο)ο!

Τὰ ἀποτελέσματα ὅμως τῆς διευρυμένης αὐτῆς κρατικῆς διείσδυσης μποροῦν νὰ χαρακτηρισθοῦν στὸ σύνολό τους ἀρνητικά, ἀφοῦ:

1 Τὸ ἔλλειμμα τοῦ δημόσιου τομέα (κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ δημοσίων ἐπιχειρήσεων καὶ ὀργανισμῶν) ἀπὸ 250 δισεκ. δρχ. τὸ 1981 ἔφθασε τὸ 1983 τὰ 525 δισ. δρχ. καὶ ἀντιπροσωπεύει ἤδη τὸ 19ο)ο τοῦ ΑΕΠ. Τί σημαίνουν ὅμως αὐτὰ τὰ τερατώδη ἐλλείμματα, ποὺ, ὅπως παραδέχεται καὶ ἡ ἴδια ἡ κυβέρνηση, ἀποτελοῦν τὴν βασικὴ πηγὴ τροφοδότησης τοῦ πληθωρισμοῦ; Σημαίνουν ἁπλῶς ὅτι τὸ κράτος ὡς οἰκονομικὴ δραστηριότητα δὲν εἶναι παραγωγικὸς τομέας. Ὄχι μόνο δὲν δημιουργεῖ πλοῦτο ἀλλὰ καὶ κατασπαταλᾶ σὲ καταναλωτικὲς δαπάνες, ποὺ πολλὲς εἶναι ἀμφιβόλης κοινωνικῆς σκοπιμότητας, τοὺς περιορισμένους ἐθνικοὺς πόρους. Τὸ 1983 τὸ Δημόσιο ἀπερρόφησε τὸ 71ο)ο τῶν διαθέσιμων ἀποταμιευτικῶν πόρων καὶ ἔτσι ἄφησε ἐλάχιστα κεφάλαια γιὰ νὰ ἀξιοποιηθοῦν ἀπὸ τὸν ἰδιωτικὸ τομέα, ὁ ὁποῖος εἶναι ὅμως ὁ μόνος ποὺ δημιουργεῖ πλοῦτο καὶ εὐκαιρίες ἀπασχόλησης, ὁ μόνος δηλαδὴ ποὺ προκαλεῖ τὴν ἀνάπτυξη. Ἡ κυβέρνηση ποὺ καταλογίζει εἰς βάρος τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας, τὴν προβληματικότητα ὁρισμένων ἐπιχειρήσεων, ποὺ ὅμως ὀφείλεται στὴν οἰκονομικὴ κρίση καὶ στὴ δική της πολιτική, δὲν τολμᾶ νὰ ὁμολογήσει ὅτι ἡ πιὸ μεγάλη προβληματικὴ μονάδα εἶναι τὸ ἴδιο τὸ κράτος. Καὶ ἀποκρύπτει ἀπὸ τὸν λαὸ ὅτι διεύρυνση τοῦ ρόλου τοῦ κράτους στὴν οἰκονομία σημαίνει περισσότερους φόρους στοὺς πολίτες καὶ λιγότερες ἀποδοχὲς στοὺς δημόσιους ὑπαλλήλους καὶ συνταξιούχους.

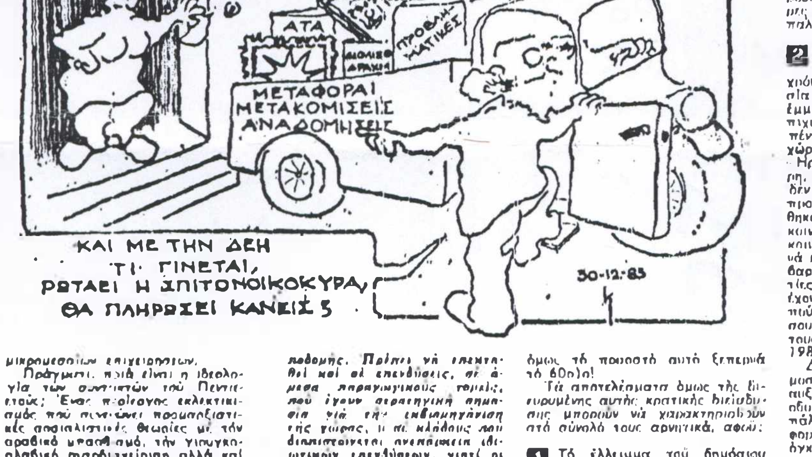
1983
ΠΡΟΣ 1984
ΑΤΑ
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΕΣ
ΜΕΤΑΦΟΡΑΙ ΜΕΤΑΚΟΜΙΣΕΙΣ ΑΝΑΔΟΜΗΣΕΙΣ
ΚΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΔΕΗ ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ, ΡΩΤΑΕΙ Η ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ, ΘΑ ΠΛΗΡΩΣΕΙ ΚΑΝΕΙΣ;
30-12-83

2 Μὲ τὴν μέθοδο τῆς κοινωνικοποίησης περιῆλθαν, τὰ δύο χρόνια ποὺ βρίσκεται στὴν ἐξουσία τὸ ΠΑΣΟΚ, ὑπὸ τὸν ἄμεσο ἢ ἔμμεσο ἔλεγχο τοῦ κράτους, 16 ἐπιχειρήσεις, ἀνάμεσα στὶς ὁποῖες πέντε ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες τῆς χώρας (ΛΑΡΚΟ, ΠΥΡΚΑΛ, ΑΓΕΤ - Ἡρακλῆς, Συγκρότημα Σκαλιστήρη, Πειραϊκὴ - Πατραϊκή). Καμιὰ δὲν πάει καλὰ σήμερα καὶ τὰ προβλήματα ποὺ εἶχαν ἐπιδεινώθηκαν. Οὐσιαστικὰ πρόκειται γιὰ κοινωνικοποίηση ζημιῶν, ἀφοῦ τὸ κοινωνικὸ σύνολο καλεῖται πλέον νὰ καλύπτει ζημιὲς ποὺ ἔπρεπε νὰ βαρύνουν τοὺς ἰδιῶτες ἐπιχειρηματίες. Οἱ 16 αὐτὲς ἐπιχειρήσεις θὰ ἔχουν φέτος ζημιὲς 15 δισ. δραχ. ποὺ τὸ 1984 προβλέπεται νὰ φθάσουν τὰ 30 δισ., ἐνῶ ὁ τραπεζικός τους δανεισμὸς ἀπὸ 80 δισ. τὸ 1983 θὰ ἀνέλθει σὲ 100 τὸ 1984.

Δημιουργεῖται ἔτσι ἕνα νέο δημοσιονομικὸ ἔλλειμμα τὸ ὁποῖο αὐξάνεται κατὰ γεωμετρικὴ πρόοδο καὶ τὸ ὁποῖο θὰ κληθοῦν καὶ πάλι νὰ ἐξοφλήσουν οἱ Ἕλληνες φορολογούμενοι. Ταυτόχρονα ὁ ὄγκος αὐτῶν τῶν ἀπλήρωτων χρεῶν ὑπονομεύει τὴν ἀντοχὴ τῶν κρατικῶν τραπεζῶν ποὺ ἀρχίζουν κι αὐτὲς νὰ γίνονται προβληματικές.

Αὐτὴ εἶναι ἡ θλιβερὴ κατάληξη τῶν ἠχηρῶν συνθημάτων περὶ σοσιαλιστικοῦ μετασχηματισμοῦ καὶ περὶ κοινωνικοποιήσεως καὶ ὅπως πολὺ προσφυῶς εἶπε πρὶν ἀπὸ λίγες μέρες στὴ Βουλὴ ὁ πρόεδρος τῆς Ν.Δ. κ. Εὐάγ. Ἀβέρωφ, ἐπὶ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗΝ 7η ΣΕΛ.

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΝΟΣ ΕΤΟΥΣ ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΣΕΩΝ

Χρόνος δοκιμασίας καὶ κλυδωνισμῶν γιὰ τὴν οἰκονομία

Η ΑΠΟΚΡΥΨΗ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ ΚΑΙ Η ΤΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ ΠΑΡΕΛΚΥΣΕΩΝ ΔΕΝ ΑΠΕΔΩΣΑΝ ΟΥΤΕ ΒΡΑΧΥΧΡΟΝΙΩΣ

Ἡ ἑλληνικὴ οἰκονομία κλυδωνίζεται καὶ οἱ κλυδωνισμοί της ἀπειλοῦν ὅλους μας ἀνεξαιρέτως. Ἀπειλεῖται ὁ τόπος μας, καὶ ἡ θέση μας στὴν κοινωνία τῶν ἐθνῶν. Θὰ ἔχει γίνει πιὰ φανερὸ σὲ ὅλους, ὅ,τι κι ἂν πιστεύουν, πὼς οὔτε οἱ παρασιωπήσεις, οὔτε ἡ παραπλάνηση βοηθοῦν τὴν οἰκονομία μας. Θὰ χρειασθεῖ, ἡ κυβέρνηση καὶ ὅλοι μας, νὰ δοῦμε τὰ πράγματα ὅπως εἶναι καὶ νὰ ποῦμε τὴν ἀλήθεια. Ἔτσι μόνο, μὲ εἰλικρίνεια καὶ κατανόηση, μπορεῖ νὰ ὑπάρξει ἐλπίδα γιὰ νὰ ξαναβρεῖ ἡ οἰκονομία μας τὸν δρόμο της. Ἀλλιῶς, ἡ συρρίκνωση θὰ ὁδηγήσει τὴν οἰκονομία σὲ μεγαλύτερη ἀποδυνάμωση, σὲ ἀποδιοργάνωση, καὶ τελικὰ σὲ κατάρρευση. Θὰ καταγράψω λίγες μόνο καὶ ἐνδεικτικὲς περιπτώσεις γιὰ νὰ ἐπισημάνω ἔτσι τὸ χάσμα ποὺ ἐπικράτησε τὸ 1983 ἀνάμεσα σὲ ἐπίσημες περιγραφὲς καὶ τὴν πραγματικότητα τῆς οἰκονομίας, ἀνάμεσα σὲ προσδοκίες καὶ ἀποτελέσματα, σὲ ψευδαισθήσεις καὶ ψυχρὰ στοιχεῖα. Γιὰ νὰ γίνει ἔτσι πιὸ φανερὸ ὅτι ἡ παραπλάνηση, ὁ ἀποπροσανατολισμός, ἡ ἀποπληροφόρηση, ἡ τακτικὴ τῶν παρελκύσεων, ὅλα αὐτὰ δὲν ἀποδίδουν οὔτε βραχυχρόνια. Τὸ καθεστὼς τοῦ «Μεγάλου Ἀδελφοῦ» στὴν Οὐργουελλιανὴ πολιτεία τοῦ «1984», ὅπου «ὁ πόλεμος εἶναι εἰρήνη» καὶ «ἡ ἄγνοια εἶναι ἀλήθεια», δὲν εἶναι ἐκεῖνο ποὺ θὰ βοηθήσει τὴν οἰκονομία μας νὰ ξεπεράσει τὶς δυσκολίες της.

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ: Ἂς ξεκινήσουμε πρῶτα ἀπὸ τὶς διαβεβαιώσεις ποὺ ἔδωσαν στὶς παραμονὲς τοῦ 1983 γιὰ τὶς προοπτικὲς τῆς οἰκονομίας ὁ κ. πρωθυπουργὸς καὶ ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας. Τὸ ἐθνικὸ εἰσόδημα θὰ αὐξανόταν μεταξὺ 2 - 3ο)ο, ὁ πληθωρισμὸς θὰ ἔπεφτε πολὺ κάτω τοῦ 20ο)ο, τὸ πραγματικὸ εἰσόδημα τῶν μισθωτῶν θὰ καλυτέρευε, τὸ ἰσοζύγιο πληρωμῶν θὰ παρουσίαζε σημαντικὴ βελτίωση. Γιὰ τὴν ἀνεργία ὑπῆρξαν συγκρατημένοι δίνοντας τὴν ὑπόσχεση ὅτι θὰ παρέμενε στὰ ἐπίπεδα τοῦ 1982. Ταυτόχρονα, σὲ στιγμὴ λαϊκιστικῆς συγκινητικῆς ἔξαρσης ὁ κ. πρωθυπουργὸς ὑποσχόταν ἀκόμη περισσότερη κοινωνικὴ δικαιοσύνη μὲ τὴν πάταξη τῆς φοροδιαφυγῆς καὶ τὴ δικαιότερη κατανομὴ τοῦ φορολογικοῦ βάρους.

Τὸ ἐθνικό μας εἰσόδημα δὲν αὐξήθηκε οὔτε 2 - 3ο)ο, οὔτε 1 - 2 τοῖς ἑκατό, κατὰ τὴν ἀναθεωρημένη ὑπόσχεση μῆνες ἀργότερα. Ἀντίθετα παρουσίασε στασιμότητα. Ἡ οἰκονομία μας παρέμεινε παγιδευμένη πεισματικὰ στὴ φάση τῆς μηδενικῆς ἀνάπτυξης καὶ τοῦ στασιμοπληθωρισμοῦ γιὰ τρίτο κατὰ σειρὰ χρόνο. Κι ἐνῶ οἱ τάσεις τοῦ στασιμοπληθωρισμοῦ διαγράφονταν μὲ πικρὴ σαφήνεια στὸν θολὸ οἰκονομικὸ ὁρίζοντα, ἡ κυβέρνηση ἐξακολουθοῦσε σὲ ὅλη τὴ διάρκεια τοῦ 1983 νὰ περιφρονεῖ τὴν πραγματικότητα. Καταθέτει τὰ προκαταρκτικὰ προϋπολογήματα τοῦ πενταετοῦς «προγράμματος», ὅπου ὑπόσχεται καὶ ὑποθέτει ἐτήσιους ρυθμοὺς ἀνάπτυξης 5ο)ο. Τὸν Αὔγουστο σὲ συνέντευξη Τύπου παρουσιάζονται «στοιχεῖα» προκειμένου νὰ θεμελιωθεῖ ἡ λειτουργία ἐπενδυτικοῦ ὀργασμοῦ. Δηλώνεται δὲ μὲ ἀλαζονεία ὅτι μετὰ τὸ Σεπτέμβριο δὲν θὰ ἐπιτρέπεται νὰ μιλάει κανεὶς γιὰ ἐπενδυτικὴ ἀπραξία. Μερικοὶ μάλιστα θὰ θυμοῦνται μὲ τί ὀργὴ ἀλλὰ καὶ ἀφέλεια ἀναφέρθηκε κάποιος προσκεκλημένος στὴν ἐκπομπὴ «Ἀνοιχτὰ ἢ κλειστὰ χαρτιὰ» σ' αὐτὴ ἀκριβῶς τὴ νέα περίοδο ἐπενδυτικῆς ἔκρηξης. Μετὰ τὴν χειροτέρευση τῆς οἰκονομικῆς συγκυρίας τῆς χώρας σὲ τί σκοπεύουν αὐτὲς οἱ παραπλανητικὲς διαβεβαιώσεις; Βοηθοῦν σὲ κάτι ἢ βλάπτουν ὑποσκάπτοντας ἀνεπαισθήτως, ἀλλὰ σταθερά;

Η ΑΝΑΚΑΜΨΗ τῆς οἰκονομίας μετατίθεται ἀπὸ ἑξάμηνο σὲ ἑξάμηνο, κι ἀπὸ τρίμηνο σὲ τρίμηνο, κατὰ τὴ μέθοδο τῆς χειρομαντείας. Τρεῖς φορὲς μέσα στὸ 1983 διέγνωσε ὁ ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας σημεῖα ἀνάκαμψης. Καὶ κάθε φορὰ ἡ πρόβλεψη ἀκολουθεῖτο ἀπὸ ἐπιδείνωση τῆς ὕφεσης. Τώρα ἡ ἀνάκαμψη μετατίθεται γιὰ τὸ α' ἑξάμηνο τοῦ 1984, ἐνῶ ὁ στόχος ἀναπτύξεως ποὺ τώρα ἐπιδιώκεται γιὰ τὸ 1984 εἶναι 1 - 1,5ο)ο. Πέρυσι μὲ προβλέψεις καὶ διαβεβαιώσεις γιὰ 2 - 3ο)ο ἡ πραγματικὴ κατάσταση δὲν ξεπέρασε τὸ μηδέν, φέτος τί νὰ ὑποθέσουμε;

ΤΟΥ ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΥ ΠΕΠΕΛΑΣΗ

Ὁ πληθωρισμὸς παραμένει περίπου στὰ ἴδια μὲ τὰ περυσινὰ ἐπίπεδα, καὶ δὲν πρέπει νὰ περιμένουμε κάμψη κάτω τοῦ 20ο)ο. Ὁ τιμάριθμος Ἰανουαρίου — Νοεμβρίου 1983 σὲ σύγκριση μὲ τὴν ἴδια περίοδο τοῦ 1982 παρουσίασε αὔξηση 20,6ο)ο. Ἡ αὔξηση τῶν τιμῶν, ποὺ φαλκίδευσε, σὲ συνδυασμὸ μὲ τοὺς ἑτεροχρονισμοὺς τῆς ΑΤΑ, τὰ πραγματικὰ εἰσοδήματα τῶν μισθωτῶν 4,5ο)ο κατὰ μέσο ὅρο, συγκρατήθηκε σ' αὐτὰ τὰ ἐπίπεδα μὲ τὴν ἀστυνόμευση τῶν τιμῶν. Ἀλλὰ τέτοια μέτρα ὁδηγοῦν, παράλληλα, σὲ ἀθρόες πτωχεύσεις ἐπιχειρήσεων καὶ στὴν ἀνεργία. Ὁ ἀριθμὸς τῶν πτωχεύσεων γιὰ τὸ πρῶτο ἑξάμηνο τοῦ 1983 ἦταν μεγαλύτερος τοῦ συνόλου τῶν πτωχεύσεων γιὰ ὁλόκληρο τὸ 1982. Ἔτσι ἡ πραγματικὴ ἀνεργία ὄχι μόνο δὲν συγκρατήθηκε, ἀλλὰ τείνει νὰ ξεπερνάει τώρα τὸ 10ο)ο. Ἐδῶ, σημειώθηκαν δύο γεγονότα ποὺ πρέπει νὰ μᾶς δημιουργοῦν νέες ἀνησυχίες γιὰ τὰ ἤθη τῆς δημόσιας ζωῆς.

Ὁ δείκτης τιμῶν καταναλωτὴ καταρτίζεται ἀκόμη μὲ παρωχημένα στοιχεῖα, ἐνῶ τὰ στοιχεῖα ἀπὸ τὶς ἔρευνες τῶν οἰκογενειακῶν προϋπολογισμῶν τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας εἶναι ἤδη ἕτοιμα. Ἐξάλλου, τὰ στοιχεῖα ἀνεργίας συστηματικὰ ἀναμορφώνονται ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖο Ἐργασίας ποὺ προσπαθεῖ νὰ ἐμφανίσει τὸ πρόβλημα σχεδὸν ὡς ἀνύπαρκτο. Ἔφτασαν ἀκόμη νὰ ὑποστηρίξουν ὅτι ἡ ἀνεργία σὲ μεγάλο βαθμὸ ὀφείλεται στὴν ἐπάνοδο προσφύγων καὶ μεταναστῶν!!

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΧΡΕΟΣ: Ἡ κατάσταση τῶν ἐξωτερικῶν λογαριασμῶν τῆς χώρας ἐπιδεινώθηκε ἔντονα τὸ 1983. Ἡ πτώση τῶν ἐξαγωγῶν καὶ οἱ κακοὶ χειρισμοὶ στὴν ὀργάνωση τοῦ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου, οἱ ἰδεολογικὲς (παιδικὲς) προκαταλήψεις γιὰ τὸ ρόλο τῶν διαφόρων φορέων ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου, ἡ πτώση τοῦ τουριστικοῦ συναλλάγματος (παρὰ τὶς παραπλανητικὰ αἰσιόδοξες προβλέψεις μέχρι καὶ τὸν Μάιο 1983) καὶ ἡ φυγὴ ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴ σημαία σημαντικοῦ ἀριθμοῦ πλοίων, δὲν μπόρεσαν ν' ἀντισταθμιστοῦν ἀπὸ τὴ συμπίεση τῶν εἰσαγωγῶν καὶ τὴ συμπίεση τῶν ἀποθεμάτων πετρελαίου σὲ στὸκ τριῶν ἑβδομάδων ἀντὶ τριῶν μηνῶν. Οἱ ἀδόκιμοι χειρισμοὶ τῶν ἁρμοδίων στὴ συναλλαγματικὴ καὶ ἐξαγωγικὴ πολιτικὴ ὁδήγησαν στὴ συσσώρευση ἑνὸς τεράστιου ἐξωτερικοῦ χρέους 13 δισεκατομμυρίων δολλαρίων. Αὐτὸ τὸ χρέος θὰ ἐπιβαρύνει ἀσφυκτικὰ τὶς μελλούσες γενιὲς αὐτοῦ τοῦ τόπου. Ἐνῶ ἡ ἀγοραστικὴ δύναμη σὲ δολλάρια τοῦ κατὰ κεφαλὴν εἰσοδήματος τῆς χώρας μειώνεται στὰ 3.200 δολλάρια ἀπὸ τὰ 4.300 τὸ 1980, ὑποθηκεύουμε ἤδη μὲ τὰ ἐξωτερικά μας δάνεια ἕνα μεγάλο ποσὸ κατὰ κεφαλὴν γιὰ τὸ ἐξωτερικὸ χρέος. Ἡ χειροτέρευση αὐτὴ τῆς ἐξωτερικῆς ἰσορροπίας τῆς χώρας δὲν εἶναι καθόλου ἄσχετη μὲ τὶς ἄστοχες παλινωδίες στὸ θέμα τῆς ἐξωτερικῆς ἰσοτιμίας τῆς δραχμῆς. Ἐδῶ ἡ εὐθύνη εἶναι μεγάλη.

110% ἡ ὑποτίμηση τῆς δραχμῆς μεταξὺ 1981-83!

Η ΔΡΑΧΜΗ: Μετὰ τὴν ὑποτίμηση στὶς 9 Ἰανουαρίου 1983 ὁ ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας μᾶς διαβεβαίωνε ὅτι ἡ ἰσοτιμία τῆς δραχμῆς θὰ παρέμενε σταθερὴ καὶ δὲν θὰ σημειωνόταν ὀλίσθηση τοῦ ἐθνικοῦ μας νομίσματος. Ἡ πολιτικὴ ὅμως ποὺ ἀκολουθήθηκε στὴ συνέχεια μὲ τραγικὲς συνέπειες γιὰ τὴν οἰκονομία μας, ὁδήγησε ἕως τὶς ἀρχὲς Αὐγούστου στὴν ἀνατίμηση τῆς δραχμῆς ἀπέναντι στὰ εὐρωπαϊκὰ νομίσματα σὲ μιὰ περίοδο ὅπου ἡ ἀπόσταση στοὺς ρυθμοὺς πληθωρισμοῦ μεταξὺ δραχμῆς καὶ τῶν κυριοτέρων εὐρωπαϊκῶν νομισμάτων μεγάλωνε σὲ βάρος μας. Στὴ συνέχεια ἀποδεσμεύτηκε ἐντελῶς ἡ δραχμὴ ἀπὸ τὸ δολλάριο, γιὰ νὰ φτάσει τώρα ἐκεῖ ποὺ εἶναι, πάνω ἀπὸ 100 δρχ. τὸ δολλάριο, ἀνεβάζοντας ἔτσι τὴν ὑποτίμηση τῆς μεταξὺ 1981 καὶ 1983 σὲ 110ο)ο! Ταυτόχρονα ὅμως ἡ ἰσοτιμία τῆς δραχμῆς ἔναντι τῶν εὐρωπαϊκῶν νομισμάτων παρέμεινε μετὰ τὸν Αὔγουστο στὰ ἐπίπεδα (περίπου) τοῦ Ἰανουαρίου 1983. Τί σημαίνουν ὅλα αὐτὰ γιὰ τὶς ἐξαγωγές μας, τὸν πληθωρισμό μας, καὶ τὴν ἐσωτερικὴ παραγωγή, εἶναι πιὰ κοινὴ γνώση. Διδαχτήκαμε ἄραγε; Ἢ μήπως οἱ πειρασμοὶ γιὰ παραπλάνηση εἶναι ἀκόμη παρόντες; Φοβοῦμαι, τὸ δεύτερο. Σὲ τελευταῖες δηλώσεις προβλήθηκε ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι δὲν ὑπάρχει νόημα ὅταν συγκρίνουμε τὸν δικό μας πληθωρισμὸ μὲ τὸν μέσο ρυθμὸ πληθωρισμοῦ τῆς ΕΟΚ, γιατὶ ἡ ἑλληνικὴ οἰκονομία εἶναι μιὰ οἰκονομία ὑπὸ ἀνάπτυξη. Τέτοιοι ἰσχυρισμοὶ δὲν ἐπιτρέπεται πλέον νὰ ὑποβάλλονται ὕστερα ἀπὸ τὴν πικρὴ ἐμπειρία τῶν τελευταίων 18 μηνῶν. Βλάπτουν καὶ τοὺς προφέροντες καὶ τοὺς ἀκροατές. Τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ ἐξωτερικοῦ μας ἐμπορίου εἶναι μὲ τὶς εὐρωπαϊκὲς χῶρες καὶ ὁ ρυθμὸς αὔξησης τῶν τιμῶν ἐπηρεάζει τὴν σχετικὴ ἀνταγωνιστικότητα τῆς ἐθνικῆς μας παραγωγῆς. Σήμερα λειτουργοῦν πιὸ ἔντονα οἱ δυσχέρειες γιὰ τὴ συνέχιση τῆς πολιτικῆς ἰσοτιμιῶν ἔναντι τῶν εὐρωπαϊκῶν νομισμάτων καὶ ἂς ἀκουσθοῦν οἱ [illegible] τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ποὺ γνωρίζουν τὶς τιμὲς τῆς δραχμῆς στὰ ἀνταλλακτήρια συναλλάγματος τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, ποὺ βέβαια δὲν συγκλίνουν μὲ τὶς ἐπίσημες τιμές. Ἀλλιῶς ὑπονομεύεται ἡ ἐθνικὴ οἰκονομία.

Ο ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ: Γι' αὐτὸν ἐπανειλημμένα εἶχε δοθεῖ ἡ ὑπόσχεση γιὰ τὴν ἐξυγίανση τοῦ ἐλλείμματος τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τῶν δημοσίων ἐπιχειρήσεων. Ἀλλὰ τὴν ἐξυγίανση αὐτὴ ἐξέλαβε ἡ κυβέρνηση μὲ τὴν ἀπόκρυψη τῆς πραγματικῆς εἰκόνας τῶν δημοσίων οἰκονομικῶν καὶ μὲ τὴν παραποίηση τῶν στοιχείων μὲ νεοελληνικὲς μεθόδους. Ὅταν κατέθεσε ἡ κυβέρνηση τὸν προϋπολογισμὸ τοῦ 1983 προέβλεπε ὅτι τὸ σύνολο τοῦ ἐλλείμματος τοῦ τακτικοῦ προϋπολογισμοῦ θὰ ἔφτανε τὰ 129 δισ. δρχ. Σήμερα γνωρίζουμε ὅτι τὸ ἔλλειμμα ἔφτασε τὰ 180,5 δισ., καὶ τὸ συνολικὸ ἔλλειμμα τοῦ δημοσίου τομέα ξεπερνάει τὸ μισὸ τρισεκατομμύριο δρχ. Τὸ ἔλλειμμα αὐτὸ ὡς ποσοστὸ τοῦ ἀκαθάριστου ἐθνικοῦ προϊόντος ἀνεβαίνει ἀντὶ νὰ περιορίζεται. Αὐτὸ βέβαια κάθε ἄλλο παρὰ ἐξυγίανση ὀνομάζεται. Οὔτε ἀποτελεῖ ἐξυγίανση τῶν δημοσίων οἰκονομικῶν ἡ συρρίκνωση τοῦ ἀποθεματικοῦ τοῦ προϋπολογισμοῦ στὸ 2,7ο)ο τῶν προβλεπομένων δαπανῶν τοῦ 1984 ἀπὸ τὸ 5,2ο)ο, ποὺ ἦταν πέρυσι, ἡ μείωση τῆς λειτουργικῆς ἀποδοτικότητας τῶν δημοσίων ἐπιχειρήσεων, καὶ τὸ χειρότερο, ἡ ἀπόκρυψη τῶν πραγματικῶν δαπανῶν. Εἶναι χαρακτηριστικὸ τῶν μεθοδεύσεων καὶ παραπλανητικῶν ἐπιδιώξεων τῶν οἰκονομικῶν ἐπιτελῶν τὸ γεγονὸς ὅτι, ἐνῶ τὸ ἔλλειμμα τοῦ τακτικοῦ προϋπολογισμοῦ 1984 εἶναι στὴν πραγματικότητα τουλάχιστον 240 δισ. δρχ., ἐν τούτοις παρουσιάζεται στὸν προϋπολογισμὸ ποὺ μόλις ψηφίστηκε, ὡς 165,7 δισ. δρχ. Ἡ διαφορὰ αὐτὴ προκύπτει κυρίως ἀπὸ τὴν προσαύξηση τῶν δαπανῶν γιὰ μισθοὺς ποὺ θὰ προέλθει ἀπὸ τὴν ἐφαρμογὴ τῶν τελευταίων μέτρων εἰσοδηματικῆς πολιτικῆς καὶ τὸ ἔλλειμμα διαχείρισης πετρελαιοειδῶν. Ἂν τὸ ὕψος τῆς δαπάνης ποὺ ἀποκρύπτεται ἦταν μικρότερο τοῦ προβλεπομένου ἀποθεματικοῦ θὰ μποροῦσε νὰ ἐφησυχάζει κανείς. Δυστυχῶς πρόκειται γιὰ ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετο.

Ἡ πληθωριστικὴ ἐπίπτωση τῆς ἀσχεδίαστης ἐπέκτασης τοῦ ἐλλείμματος τοῦ δημόσιου τομέα ἔχει ἀρχίσει νὰ διαγράφεται. Ἡ χρηματοδότηση τοῦ ἐλλείμματος ἑτοιμάζεται νὰ παρασύρει τὰ ἐπιτόκια σὲ νέα ὕψη. Ἡ αὔξηση τῶν ἐπιτοκίων θὰ βοηθήσει, ἐλπίζεται, στὴν αὔξηση τῶν καταθέσεων γιὰ νὰ χρηματοδοτηθοῦν οἱ ἀνάγκες τοῦ δημοσίου. Τί περιθώρια ὅμως ὑπάρχουν γιὰ αὔξηση αὐτῶν τῶν καταθέσεων μέσα ἀπὸ πτωτικὰ εἰσοδήματα; Ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ ὅμως ἡ αὔξηση τῶν ἐπιτοκίων θὰ ἐπιβαρύνει τὶς ἐπιχειρήσεις μὲ νέα ἔξοδα. Τί θὰ συμβεῖ λοιπὸν στὰ προγράμματα ἰδιωτικῶν ἐπενδύσεων; Μήπως ἕνα βαρὺ κλίμα γίνει ἀβάσταχτα βαρύτερο σὲ μιὰ κακὴ στιγμή; Ἡ συρρίκνωση τοῦ ἰδιωτικοῦ τομέα ἔγινε αἰσθητὴ ἀπὸ τὸ 1983. Ἀπὸ τὸ στόχο τοῦ νομισματοπιστωτικοῦ προγράμματος γιὰ τὴν αὔξηση τῶν καταθέσεων κατὰ 400 δισ. δρχ. μόνο 300 - 320 φαίνεται πὼς τελικὰ συνελέγησαν. Αὐτὸ εἶχε ὡς συνέπεια ἡ χρηματοδότηση τοῦ ἰδιωτικοῦ τομέα ποὺ προβλεπόταν νὰ ἐπεκταθεῖ κατὰ 21ο)ο μέσα στὸ 1983 νὰ περιοριστεῖ τελικὰ στὸ 15ο)ο, μὲ πληθωρισμὸ 21ο)ο περίπου. Κι ἐδῶ οἱ προβλέψεις διαψεύστηκαν.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ: Τὸ 1983 ἀποκάλυψε ἐπίσης ὅτι οἱ διακηρύξεις γιὰ δικαιότερη κατανομὴ τῶν φορολογικῶν βαρῶν ἦσαν λόγια, καὶ λαϊκιστικὲς ἐξάρσεις, χωρὶς ἀντίκρυσμα καὶ σοβαρότητα. Τὰ περίφημα 100 δισ. παρέμειναν ἀσύλληπτα. Ἀπὸ τὴ φορολογία νομικῶν προσώπων κερδοσκοπικοῦ χαρακτήρα ἡ κυβέρνηση προσδοκᾶ νὰ εἰσπράξει τὸ 1984 14,5 δισ., σὲ σύγκριση μὲ τὰ 13,7 δισ. τοῦ 1983. Τὸ μεγάλο βάρος τῆς φορολογίας θὰ τὸ ἐπωμισθοῦν οἱ μισθωτοί. Μέσα στὸ 1984 οἱ φόροι εἰσοδήματος φυσικῶν προσώπων θὰ αὐξηθοῦν κατὰ 9,6ο)ο. Κι αὐτό, τὴ στιγμὴ ποὺ ἡ μέση αὔξηση τῶν ὀνομαστικῶν μισθῶν δὲν προβλέπεται νὰ ξεπεράσει μὲ τὴ νέα εἰσοδηματικὴ πολιτικὴ τὸ 20ο)ο. Ὁ ἀντικοινωνικὸς προσανατολισμὸς τῆς δημοσιονομικῆς πολιτικῆς φαίνεται καὶ ἀπὸ τὴν ἀνερχόμενη ἀναλογία τῶν ἐμμέσων φόρων στὸ σύνολο τῶν φορολογικῶν ἐσόδων τοῦ κράτους. Κι αὐτὰ ὅλα μέσα σὲ ἕνα κλίμα αὐταρχισμοῦ καὶ περισσῆς αὐθαιρεσίας. Ὁ διάλογος μὲ τὶς παραγωγικὲς τάξεις εἶναι στὴν οὐσία ἀνύπαρκτος, καὶ ἡ ἑκάστοτε οἰκονομικὴ πολιτικὴ διαγράφεται χωρὶς προηγούμενη προσπάθεια γιὰ συναίνεση ἀπὸ τοὺς ἐνδιαφερόμενους. Ὁ μόνος διάλογος ποὺ γίνεται εἶναι μέσα στὶς αἴθουσες τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου. Ἐκεῖ δοκιμάζονται οἱ νέοι ἰδιότυποι κανόνες τῆς καινοφανοῦς σοσιαλιστικῆς νομιμότητας. Τὸ 1983 ἦταν χρόνος δοκιμασίας γιὰ τὴν ἀξιοπιστία τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς μας. Ἡ δοκιμασία τῆς οἰκονομίας μας εἶναι ἴσως μεγαλύτερη ἀπὸ αὐτὴ ποὺ μπορεῖ γιὰ πολὺ ἀκόμη νὰ ἀντέξει. Γιὰ νὰ ἀντιστραφοῦν τὰ πράγματα, γιὰ νὰ ἀποφύγουμε μεγάλα δεινά, γιὰ νὰ ἀρχίσει πραγματικὰ ἡ ἀνάκαμψη, πολλὰ καὶ διάφορα θὰ ἀπαιτηθοῦν ἀπὸ ὅλους καὶ πρῶτα ἀπὸ ὅλα ἀπὸ τὴν κυβέρνηση. Τὸ πρώτιστο ὅμως εἶναι νὰ σταματήσει ἡ παραπλάνηση, ἡ ἀπόκρυψη, ὁ ἐξωραϊσμός. Νὰ σταματήσουν τὰ τεχνάσματα, οἱ ταχυδακτυλουργίες, καὶ οἱ τηλεθεατρικὲς ἐξάρσεις. Καὶ νὰ μᾶς ποῦν καθαρά, εἰλικρινά, ποιὰ εἶναι ἡ κατάσταση τῆς οἰκονομίας καὶ ποιὲς οἱ συγκεκριμένες προοπτικές της. Κι ἐμεῖς οἱ ἄλλοι νὰ μπορέσουμε νὰ ἐννοήσουμε.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
για όλη την ημέρα
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ή γνώμη της έχει σημασία

Ο ΔΙΩΓΜΟΣ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΟΔΗΓΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΣΕ ΣΤΑΣΙΜΟΤΗΤΑ

Καταστροφικὴ ἡ κηδεμόνευση τῆς οἰκονομίας ἀπὸ τὸ Κράτος

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ Η ΑΠΟΤΥΧΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ — ΑΠΟΔΕΙΧΤΗΚΑΝ ΟΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΕΣ

Ὁ ἔντονος κρατικὸς παρεμβατισμός, ὁ περιορισμὸς τῶν ὁρίων δραστηριότητας τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας καὶ ἡ καθιέρωση τῶν [illegible] ὡς καθημερινὴ πρακτικὴ τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας, σημάδεψαν τὸ χρόνο ποὺ πέρασε. Μπορεῖ ἡ κυβέρνηση νὰ μὴν ξεκαθάρισε τοὺς ὅρους τοῦ παιχνιδιοῦ στὴν οἰκονομία, ὅπως εἶχε ὑποσχεθεῖ ὁ πρωθυπουργὸς κ. Α. Παπανδρέου, ἀλλὰ ἀποδείχθηκε [illegible] ὅτι, εἶναι ἀποφασισμένη νὰ θέσει τὴν οἰκονομικὴ δραστηριότητα κάτω ἀπὸ τὸν ἄμεσο ἢ ἔμμεσο ἔλεγχο τοῦ κράτους. Ἑνὸς κράτους ποὺ [illegible] μὲ τὸ [illegible] πρόσωπο τοῦ [illegible] δημοσίου ὑπαλλήλου καὶ [illegible] μὲ τὴν [illegible] τοῦ [illegible], ἀλλὰ [illegible] «Κυρίου Συμβούλου».

Οἱ παρεμβάσεις, ἐμφανεῖς ἢ ἀφανεῖς, ἐπηρέασαν ἀποφασιστικὰ τὸ ἐπιχειρηματικὸ κλίμα στὴ χώρα καὶ δημιούργησαν ἀρνητικὲς ἐπιπτώσεις τόσο στὴν παραγωγὴ ὅσο καὶ στὶς ἐξαγωγές.

Ἡ οὐσιαστικὴ ἀποτυχία τῆς [illegible] πολιτικῆς ποὺ ἀκολούθησε ἡ κυβέρνηση τὸ 1983, ὡς συνέχεια ἐκείνης τοῦ 1982, συνοψίζεται σὲ [illegible] τοῦ ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας κ. Γερ. Ἀρσένη, στὸ ἀμφιθέατρο τοῦ Ζαππείου, μετὰ τὴν ἀνακοίνωση τῆς εἰσοδηματικῆς πολιτικῆς γιὰ τὸ 1984, [illegible], εἶπε ὁ κ. Γ. Ἀρσένης ὅτι ἡ βιομηχανία θὰ παρουσιάσει [illegible]. Ὅλες οἱ [illegible] ὅτι ἡ χρήση τοῦ 1983 θὰ καταλήξει ζημιογόνος γιὰ τὴν ἑλληνικὴ βιομηχανία, [illegible] βρίσκονται στὸ [illegible], στὴ [illegible] καὶ στὴ [illegible].

Ἡ [illegible] αὐτὴ τοῦ ὑπευθύνου γιὰ τὴν οἰκονομία τῆς χώρας ὑπουργοῦ, θὰ μποροῦσε νὰ θεωρηθεῖ ὡς μομφὴ γιὰ τὸν ὑπουργὸ Βιομηχανίας κ. Γ. Μωραΐτη, ὁ ὁποῖος [illegible] ὅλο τὸ βάρος τῆς [illegible] καὶ ἐναντίον τῶν [illegible] βιομηχάνων.

Πράγματι, [illegible] τὴν [illegible] τοῦ 1982 ὁ ὑπουργὸς Βιομηχανίας κ. Γ. Μωραΐτης [illegible] τὰ κοστολόγια τῆς βιομηχανίας, ἐπιμένοντας πάντα νὰ μὴν [illegible] τὰ [illegible] τους [illegible], [illegible] ὅτι [illegible] γιὰ αὐξήσεις [illegible] ποὺ δὲν στηρίζονταν σὲ [illegible] οἰκονομικὴ λογική. Μεγάλος χαμένος ἡ [illegible], ἡ ὁποία γιὰ δεύτερη χρονιὰ θὰ παρουσιάσει ζημιὲς ποὺ θὰ ξεπερνοῦν τὰ [illegible] δισεκατομμύρια. Ἡ [illegible] τοῦ ὑπουργοῦ Βιομηχανίας ἔφθασε σὲ τέτοιο σημεῖο ὥστε νὰ μὴν ἀναγνωρίζει οὔτε κἂν τὴν τιμὴ κτήσεως τῆς πρώτης ὕλης, ποὺ εἶχε καθορισθεῖ μὲ ἀπόφαση τοῦ ὑπουργείου Γεωργίας [illegible] ἢ τὰ χρηματοοικονομικὰ ἔξοδα ποὺ διαμορφώνονται μὲ βάση τὰ ἐπιτόκια ποὺ καθορίζει ἡ κυβέρνηση.

Μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ἀντιμετωπίσθηκε τὸ σύνολο τῆς βιομηχανίας, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ παρουσιάζεται μιὰ [illegible] ζημιῶν, ἡ ὁποία σὲ συνδυασμὸ μὲ τὸ πιστωτικὸ σφίξιμο ποὺ ἐπέβαλε ἡ κυβέρνηση πρὸς τὸν ἰδιωτικὸ τομέα (ἀκόμη καὶ ἡ ἐπίσημη πρόβλεψη γιὰ ρυθμὸ αὐξήσεως τῶν πιστώσεων κατὰ 21ο)ο δὲν τηρήθηκε ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν κυβέρνηση, ποὺ περιόρισε τὴν αὔξηση στὸ 17 τοῖς ἑκατὸ) [illegible] γιὰ ἐπενδυτικὴ δραστηριότητα. Παράλληλα δὲ [illegible] τὴν προβληματικότητα ὁρισμένων κλάδων τῆς οἰκονομίας, [illegible] ὥστε νὰ μετατρέπονται σὲ ἔντονα προβληματικούς.

Τὴ στιγμὴ δὲ ποὺ ἡ κυβέρνηση ἀρνεῖτο νὰ ἀναγνωρίσει τὰ κοστολόγια τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας, δεχόταν [illegible] τὰ κοστολόγια τῶν ἀνταγωνιστικῶν ξένων βιομηχανιῶν καὶ ἐξέδιδε — πολὺ σωστά — τὰ τιμολόγια εἰσαγωγῆς τῶν ἀντίστοιχων προϊόντων. Ἔτσι ἡ εὐρωπαϊκὴ βιομηχανία, ἀποκομίζοντας κέρδη ἀπὸ τὴν ἐμπορικὴ της δραστηριότητα στὴν ἑλληνικὴ ἀγορά, εἶχε ὅλα τὰ περιθώρια νὰ αὐξήσει τὶς δαπάνες διεισδύσεως, κερδίζοντας ὅλο καὶ μεγαλύτερα κομμάτια τῆς ἀγορᾶς, εἰς βάρος τῶν ἐγχωρίων προϊόντων.

ΤΟΥ Θ. Π. ΚΑΣΣΙΜΗ

Στὸν τομέα τῆς ἀντιμετωπίσεως τῶν προβληματικῶν ἐπιχειρήσεων, ἂν καὶ καθυστέρησε κάπως — μέχρι τὸν Σεπτέμβριο — ἡ ὑλοποίηση τῶν σχετικῶν μέτρων, οἱ κυβερνητικὲς προθέσεις φάνηκαν γρήγορα.

Τὸ ξεκίνημα ἔγινε μὲ τὶς δύο ἐλαστοϋφαντουργικὲς ἑταιρίες «Μιχαηλίδης Α.Ε.» καὶ «Τεξτίλιον», οἱ ὁποῖες ξαναλειτούργησαν κάτω ἀπὸ κρατικὸ ἔλεγχο παίρνοντας ἄνετη χρηματοδότηση — μὲ τὴ μορφὴ προκαταβολῆς γιὰ μελλοντικὴ παραγγελία τοῦ στρατοῦ — καὶ μονοπωλώντας ἕνα σημαντικὸ τμῆμα τῶν κρατικῶν προμηθειῶν.

Ἡ ἀντιμετώπιση αὐτὴ καταγγέλθηκε ἀπὸ βιομηχανικοὺς κύκλους ὅτι δὲν ὁδηγεῖ στὴν ἐξυγίανση τῶν δύο προβληματικῶν ἐπιχειρήσεων ἀλλὰ στὴ δημιουργία ἡμικρατικῶν μονοπωλίων ποὺ ἐξαφανίζουν τὴν ἔννοια τοῦ ἐλεύθερου ἀνταγωνισμοῦ καὶ θὰ ὁδηγήσουν πολλές, μέχρι χθὲς ὑγιεῖς, ἐπιχειρήσεις τοῦ κλάδου στὴν προβληματικότητα.

Διαφορετικὴ μεθόδευση ὑπῆρξε στὴν ἐκκρατικοποίηση τριῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ συγκροτήματος [illegible]. Συγκεκριμένα μαζὶ μὲ τὶς δύο προβληματικές, θεωρήθηκε ὡς τέτοια καὶ ἡ ΑΕ «[illegible] Ἐλευσίνος», ἡ ὁποία τὴν τελευταία τριετία παρουσίαζε συνεχῆ κέρδη ποὺ ξεπερνοῦσαν τὰ 200 ἑκατομμύρια δραχμές. Τὸ «ἔγκλημα» τῆς ἑταιρίας αὐτῆς ἦταν ὅτι εἶχε ἐγγυηθεῖ γιὰ τὴν ΑΕ «Ἐπιχειρήσεων ΜΒΝ», ἡ ὁποία διέκοψε τὴ λειτουργία της καὶ ὑπήχθη στὶς προβληματικές. Ἀλλὰ ἐνῶ μὲ τὴν ὑπαγωγὴ στὶς προβληματικὲς παγώνουν ὅλα τὰ δάνεια καὶ ζητεῖται τρόπος γιὰ τὸν διακανονισμό τους, τὰ δάνεια γιὰ τὰ ὁποῖα εἶχε ἐγγυηθεῖ ἡ κερδοφόρος ΑΕ «[illegible] Ἐλευσίνος» — καὶ μόνο αὐτὰ — ἔγιναν ἀπαιτητά, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ μετατραπεῖ μέσα σὲ 24 ὧρες καὶ αὐτὴ σὲ προβληματικὴ καὶ νὰ μπεῖ κάτω ἀπὸ κρατικὸ ἔλεγχο. Μιὰ διαφορετική, ἰδιαίτερα ἐπικίνδυνη, μεθόδευση ἀκολουθήθηκε στὴν προσπάθεια νὰ περάσει στὸ κράτος ὁ ἔλεγχος τῆς ΑΓΕΤ «Ἡρακλῆς».

Ἡ ὑπόθεση ξεκίνησε μὲ τὴν διοχέτευση στὸν φιλοκυβερνητικὸ Τύπο διαφόρων «πληροφοριῶν» γιὰ δῆθεν σκάνδαλα στὴ διαχείριση τῆς ἑταιρίας ἀπὸ τὴν οἰκογένεια Τσάτσου, ποὺ ἦταν ὑπεύθυνη γιὰ τὴ διαχείρισή της. Διεθνῶς καθιερωμένες ἐπιχειρηματικὲς πρακτικές, ὑποχρεωτικὲς ἂν θέλει κανεὶς νὰ διεισδύσει στὶς πλούσιες ἀγορὲς τοῦ ἀραβικοῦ κόσμου, χαρακτηρίστηκαν ὡς σκάνδαλα. Ἔτσι, ἀφοῦ κατασυκοφαντήθηκε ἡ διοίκηση τῆς ἑταιρίας, ἡ κυβέρνηση ἔδωσε ἐντολὴ στὴν Ἐθνικὴ Τράπεζα νὰ ζητήσει τὴν ἀντικατάσταση τοῦ Δ.Σ., ἀλλάζοντας τοὺς ἐπιτυχημένους ἐπιχειρηματίες μὲ διορισμένους κομματικοὺς παράγοντες.

Ἡ μεθόδευση ποὺ ἀκολουθήθηκε στὴν ΑΓΕΤ «Ἡρακλῆς», ὄχι μόνο ἀπασχόλησε ἔντονα τοὺς διεθνεῖς οἰκονομικοὺς κύκλους καὶ τὸν διεθνῆ Τύπο (οἱ «Φαϊνάνσιαλ Τάιμς» ἔγραψαν ὅτι ἦταν ἕνα ἀκόμη καρφὶ στὸ φέρετρο τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας στὴν Ἑλλάδα), ἀλλὰ ἔκαναν ἐπιφυλακτικοὺς τοὺς ξένους ἀγοραστές, οἱ ὁποῖοι ἄρχισαν νὰ προβληματίζονται ἂν ἀξίζει νὰ ριψοκινδυνεύσουν τὴ συνέχιση τῆς συνεργασίας τους μὲ ἑλληνικὲς ἐξαγωγικὲς ἐπιχειρήσεις.

Μιὰ ἄλλης μορφῆς μεθόδευση ἀκολουθήθηκε στὴ μεγαλύτερη κλωστοϋφαντουργικὴ μονάδα τῆς χώρας, μὲ ἐξαγωγὲς ἑκατοντάδων ἑκατομμυρίων τὸ χρόνο, στὴν «Πειραϊκὴ - Πατραϊκή». Μετὰ ἀπὸ ἐντολὴ τῆς κυβερνήσεως, ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα — μέτοχος κατὰ 35ο)ο — ζήτησε τὴ μείωση τῆς ὀνομαστικῆς ἀξίας τῆς μετοχῆς ἀπὸ [illegible] ποὺ παίζεται στὸ Χρηματιστήριο καὶ ἀμέσως μετὰ ὑποχρεωτικὴ αὔξηση κεφαλαίου, ἡ ὁποία ἔγινε μὲ κεφαλαιοποίηση τῶν δανείων. Παρὰ τὴν ἔντονη ἀντίδραση τῶν οἰκογενειῶν Κατσάμπα καὶ Στράτου, βασικῶν μετόχων τῆς ἑταιρίας καὶ τῶν μικρομετόχων, ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἐπέμεινε, ἀπειλώντας ὅτι θὰ διακόψει τὴν χρηματοδότηση, ὑποχρεώνοντας ἔτσι τὴν «Πειραϊκὴ - Πατραϊκὴ» νὰ ἀναστείλει τὴ λειτουργία της.

Τὸ σύνολο τῶν μεθοδεύσεων αὐτῶν, τόσο σὲ ὅ,τι ἀφορᾶ τὴν ἐξυγίανση τῶν προβληματικῶν, ὅσο καὶ στὸ πέρασμα τῆς διοικήσεως μεγάλων βιομηχανικῶν συγκροτημάτων στὸ κράτος, θεωρήθηκε ἀπὸ οἰκονομικοὺς παράγοντες ὅτι ξεκαθαρίζει πλέον τὶς προθέσεις τῆς κυβερνήσεως. Καὶ οἱ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗΝ 7η ΣΕΛ.